

1848, kolonel tit. 15 Sept. 1852, generaal majoor tit. 26 Juli 1866, overl. op den Bosch te Brummen 25 Aug. 1866, huwde te Leiden 1 Dec. 1825: *Anna Wilhelmina van de Wijnpersse*, dr. van *Samuel Joannes van de Wijnpersse* en *Wilhelmina Jacobina Verbrugge*, geb. 2, ged. te Amsterdam in de Oude kerk 16 Mei 1794, overl. op den Bosch te Brummen 25 Mrt. 1852.

Uit dit huwelijk een jong overl. dochter.

6°. *Maria Anna Jacoba*, geb. 12 Nov. 1798, jong overl.

7°. *Herman*, geb. 2, ged. te Zutphen 12 Oct. 1800, overl. 29 Nov., begr. te Zutphen 3 Dec. 1800.

Uit het tweede huwelijk één zoon:

8°. *Henri Just Jacob*, geb. 3, ged. te Zutphen 25 Oct. 1809, overl. op Tongeren (gem. Epe) 29 Juni 1826.

Een legpenning terechtgebracht

door

Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

In zijne „Handleiding voor Verzamelaars van Nederlandsche Historiepenningen” (Leiden, 1825) beschrijft G. van Orden, onder n° 277, een penning uit het jaar 1529, in dezer voege:

J. H. S. Nasarenius Judeorum 1529.

Afbeelding, een achtkant wapenschild met gouden dwarsbalken en acht eksters.

(Kz.) *Misc: mei Deus seid magna meam tuam.*

Afbeelding, een wapenschild met negen boomen, vier, drie en twee geplaatst, op het veld de letter P. Somtijds ook de letter V en ook met *Rex Judeorum*.

Hij meende, dat dit stuk ten onrechte bij de legpenningen placht te worden geplaatst, en achtte het waarschijnlijk een Duitsche familiepenning.

In het vijf jaren later verschenen tweede deel van zijn werk verbeterd van Orden het randschrift aan de keerzijde aldus:

Mise mei deus seetz magnanimam tuam

en oppert hij, met het oog op de overeenkomst van het wapen ter voorzijde met dat op den bij van Mieris III, blz. 125, afgebeelden fraaien penning ter eere van den Utrechtschen domproost Cornelis van Mierop, de meening dat de penning „tot de familie van Mierop zou kunnen behooren.”

Duguiolle beschrijft in „Le jeton historique des dix-sept provinces des Pays-Bas” (Brussel 1876), naar zijn eigen exemplaar, den penning, onder n° 1226, vrijwel als van Orden. Het randschrift aan de voorzijde doet hij echter voorafgaan door een leeuwte en het wapen aan die zijde beschrijft hij als: drie dwarsbalken beladen met acht meerlen, 3, 2 en 3. De keerzijde heeft *MAGNAMIAM* in stede van *MAGNANIMAM*; de negen boomen worden beschreven als negen vruchten en naast het wapen staan de letters V en D.

Merkwaardigerwijze komt Duguiolle's beschrijving niet geheel overeen met de door hem op plaat I gegeven afbeelding van den legpenning. Wat de voorzijde betreft, is op die afbeelding van het leeuwte niets te zien; de figuur doet veel meer aan een roos denken. Het randschrift heeft verder het woord *REX* tusschen *NASARENVS* en *JVDEORVM* en het wapen vertoont duidelijk twee

dwarsbalken, vergezeld van acht zoomswijze geplaatste meerlen. Het randschrift der keerzijde schijnt op de afbeelding te luiden: *MEM. EDEVS + SECD 3 MAGNAMEAM ME*, en de figuren van het wapen hebben meer van bloemen aan afgesneden stengels dan van vruchten; inheemsche vruchten van dien vorm zijn mij althans niet bekend.

In zijne aanvullingen en verbeteringen lascht Duguiolle wel aan de voorzijde het woord *REX* in en verbetert hij aan de keerzijde de woorden *SECDZ* en *MEAM*, onder aantekening dat Oudaan *TVAM* geeft; maar de overige verschillen laat hij onbesproken. En aan een toeschrijving van den penning waagt de geleerde schrijver zich niet verder dan een vraag: *J'ignore à quelle famille appartient ce jeton. Serait ce à la famille Van Mierop?*

Het antwoord op die vraag werd dusver niet gegeven. De legpenning komt niet dikwijls voor. In den catalogus coner op 20 Maart 1924 door de firma Schulman te Amsterdam gehouden veiling wordt hij vermeld als: „Jeton à l'écusson de la famille *Mierop* ou *Cuyck*”, terwijl overigens de beschrijving blijkbaar aan Duguiolle is ontleend en op diens voetspoor de figuren van het wapen ter keerzijde als vruchten blazoeneert.

Voor het determineeren van den penning scheen het mij in de eerste plaats van belang, vast te stellen wat hij nu eigenlijk te aanschouwen geeft. Vergelijking van enkele exemplaren, waartoe de Directeur van het Koninklijk Penningkabinet welwillend mij in staat stelde, leerde het volgende.

De voorzijde geeft inderdaad het bekende wapen van Cuyck of Mierop en als randschrift: (een roosje) *IHS-NAZARENVS-REX-IVDEORVM-1529*.

De keerzijde geeft, tusschen de letters V en D een wapenschild waarin negen bloemen aan afgesneden bladerlooze stengels. Het randschrift luidt:

(een vierblad) *MISE-MEI-DEVS-SECD 3-MAGNA-MIAM-TVAM*,

hetgeen ik zou willen lezen: *Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.*

In aanmerking nemende dat de legpenningen in de eerste helft der zestiende eeuw in het bijzonder bij de verschillende rekenkamers in gebruik waren, kwam het mij niet twijfelachtig voor, dat de voorzijde van den onbekenden penning de herinnering bewaart aan *Mr. Vincent Cornelisz.*, in zijn tijd algemeen bekend als „de Grootte Vincent”, sedert 1515 rekenmeester in den Haag en die vervolgens de functiën bekleedde van tesorier der charters en registers van Holland, tevens register houdende van de leenkamer, en van tesorier-generaal der domeinen en financiën van Keizer Karel V te Brussel, waar hij op 14 Juni 1550 in den ouderdom van 81 jaren overleed en in de Augustijnenkerk onder een zerk met zijn wapen begraven werd.¹⁾

Niet minder goed dan voor de financiën des Keizers, dien hij gedurende bijna een halve eeuw gediend heeft, zorgde *Mr. Vincent* blijkbaar ook voor zijne eigen belangen. Hij was een vermogend en invloedrijk man, die aan zijne kinderen aanzienlijke goederen heeft nagelaten. Of hij, zooals o. a. door S. van Leeuwen in de „Batavia

¹⁾ De zerk is afgebeeld tegenover blz. 271 van Deel I, 2° stuk, van „Le grand Théâtre sacré du Duché de Brabant”.

Van *Mr. Vincent's* verschillende heerlijkheden wordt in het graf-schrift alleen Cabauw vermeld.